

YLE YKSITYISKOHTAINEN ANALYYSI

2024-11-18_Pankkihuijauksen jälkeen

Lähetys: YLE-Sendung | 2024-11-18 | Analysoitu: 2026-05-22 19:18

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Mittapuu: Laki Yleisradio Oy:stä 7 §

KOKONAISPISTEMÄÄRÄ

4.7/10

Merkittävä epätasapaino

0 = tasapuolinen, 10 = voimakkaasti puolueellinen

POLIITTINEN SPEKTRI

Luokitus Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024 mukaan

Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) on 609 valtiotieteilijän akateeminen tutkimus 31 maassa. Jokainen puolue arvioidaan asteikolla 0 (äärivasemmisto) – 10 (äärioikeisto).

Puolue	Vas	Vihr	SDP	Kesk	KD	Kok	PS
CHES	1.50	2.60	3.50	5.60	6.80	7.20	8.40
Spektri	Vasen	Vasen	Vasen	Keskusta	Oikea	Oikea	Oikea

Kokonaistendenssi esitetään asteikolla 0–10 (0 = vahvasti vasemmistoa suosiva, 5 = tasapainoinen, 10 = vahvasti oikeistoa suosiva). Laskenta perustuu vasemmisto- ja oikeistopuolueiden keskimääräisen suosimisen eroon (ryhmittely CHES 2024 mukaan).

SUUNTAUS (V – O)

5.0 / 10

Tasapainoinen

0 1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

← Vasemmisto

Oikeisto →

Lähde: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | Jolly et al., *Electoral Studies*, 2022 | Kynnysarvot: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Tämä osio tarjoaa poliittista kontekstia eikä vaikuta kokonaispistemäärään.

POLIITTINEN MAISEMA

Suomessa on tällä hetkellä voimassa Orpon hallitus (kesäkuusta 2023), joka koostuu neljästä puolueesta: Kokoomus (KOK), Perussuomalaiset (PS), RKP ja KD — yhteensä 108 paikkaa 200:sta. Oppositiossa ovat SDP, Keskusta, Vihreät, Vasemmistoliitto ja Liike Nyt.

Puolue	CHES L-O	Paikat	Hallitus/Oppositio	Ydinasema
VAS	1,6 (vasemmisto)	11	Oppositio	Uudelleenjako, ammattiliitot, avoin turvapaikkapolitiikka
SDP	3,6 (vasemmisto)	43	Oppositio	Hyvinvointivaltio, progressiivinen verotus, NATO-myönteinen
VIHR	3,9 (vasemmisto)	13	Oppositio	Ilmastopolitiikka, liberaali maahanmuutto, perusoikeudet
KESK	5,7 (oikeisto)	23	Oppositio	Maaseutu, bioenergia, hajautettu hallinto
RKP	6,4 (oikeisto)	9	Hallitus	Kaksikielisyys, talousliberalismi, EU-myönteinen
KD	7,6 (oikeisto)	5	Hallitus	Perinteinen perhe, kristilliset arvot, ydinenergia
LN	7,6 (oikeisto)	1	Oppositio	Markkinatalous, yksilönvapaus
KOK	7,8 (oikeisto)	48	Hallitus (PM Orpo)	Veronalennukset, velkaantumisen hillintä, kilpailukyky
PS	8,2 (oikeisto)	46	Hallitus	Tiukka maahanmuuttopolitiikka, EU-skeptisyys, kansallinen suvereniteetti

Orpon hallituksen leikkauspolitiikka on synnyttänyt voimakasta vastustusta erityisesti SDP:n, VAS:n ja ammattiliittojen taholta. Maahanmuuttopolitiikka jakaa hallituksen ja opposition jyrkästi: PS ajaa tiukkaa rajoituspolitiikkaa, kun taas vasemmisto-oppositio vaatii humanitaarisia velvoitteita. YLE:n rahoitus ja rooli on noussut poliittiseksi kiistakysymykseksi erityisesti PS:n kritisoitua julkista yleisradiotoimintaa "vasemmistolais-vihreäksi kuplaksi". Työmarkkinauudistukset — erityisesti paikallinen sopiminen ja lakko-oikeuden rajoitukset — ovat olleet keskeinen konfliktiaihe hallituksen ja opposition välillä.

Yleisradio Oy (YLE) on Suomen julkinen yleisradioyhtiö, jonka toimintaa säätelee Laki Yleisradio Oy:stä, erityisesti 7 §, joka velvoittaa monipuoliseen, kattavaan ja puolueettomaan tiedonvälitykseen sekä moniarvoisuuden edistämiseen. Suomi sijoittuu säännöllisesti RSF:n lehdistönvapausindeksin kärkeen, ja mediaan kohdistuva luottamus on kansainvälisesti poikkeuksellisen korkea. YLE:n MOT on tutkivan journalismin ohjelma, jolla on pitkä historia arkaluonteisten yhteiskunnallisten aiheiden käsittelyssä.

LUKU 1 — PUOLUEPOLIITTINEN HARHA

Tämä MOT-jakso käsittelee pankkihuijauksia, kuluttajansuojaa ja pankkien vastuuta — se ei ole puoluepoliittinen ohjelma eikä käsittele puolueiden ohjelmia tai kantoja suoraan. Yksikään puolue ei esiinny lähetyksessä nimeltä mainittuna. Puolueiden ohjelmapositioiden arvioiminen tässä yhteydessä ei ole mielekäästä, koska lähetyksessä ei esitä eikä vääristä puolueiden kantoja.

Puolue	Pisteet (-5..+5)	Lähetyksen esitys vs. ohjelmaposition
SDP	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
KOK	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
PS	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
KESK	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
VIHR	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
VAS	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa
RKP	0	Puolue ei esiinny lähetyksessä — ei arvioitavissa

Puolueharha-yhteenveto

- Tarkin esitys: Ei arvioitavissa (puolueet eivät esiinny)
- Voimakkain vääristymä: Ei arvioitavissa
- Keskimääräinen poikkeama nolasta: 0,0
- Johtopäätös: Lähetyksessä on kuluttajansuojaa ja pankkihuijauksia käsittelevä tutkiva journalismi, jossa puoluepolitiikka ei ole läsnä. Puoluepoliittinen harha-analyysi ei sovellu tähän jaksoon. Mahdollinen ideologinen kehystys ilmenee pikemminkin kuluttaja–pankki-vastakkainasettelussa kuin puoluepoliittisessa suuntautumisessa.

Vasemmisto–oikeisto-kokonaistendenssi

TENDENSSIPISTEMÄÄRÄ: +1,2

LUOKITUS: Lievästi vasemmistoa suosiva

Perustelu: Lähetyksessä kehoitetaan pankkihuijaukset rakenteelliseksi kuluttajansuojaongelmana, jossa pankit (yksityinen sektori) esitetään vastuuta välttelevänä osapuolena ja kuluttajat uhreina. Tämä kehys on linjassa vasemmistopuolueiden (SDP, VAS) kuluttajansuoja- ja sääntelyretoriikan kanssa. EU:n maksupalveludirektiivin tiukentaminen esitetään myönteisenä kehityksenä ilman vastaavaa kriittistä näkökulmaa markkinoiden toimivuuden tai sääntelyn kustannusten osalta — näkökulma, jota oikeistopuolueet (KOK, PS) tyypillisesti edustavat.

LUKU 2 — LÄHETYSTIEDOT JA AIHEVIITEKEHYS

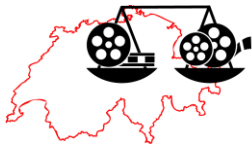
Lähetystiedot

- Otsikko: MOT — Pankkihuijaukset (tarkkaa otsikkoa ei mainita transkriptissa)
- Päivämäärä: Ei ilmene transkriptista suoraan
- Arvioitu kesto: noin 28 minuuttia
- Toimittaja/juontaja: Ei nimetä transkriptissa eksplisiittisesti
- Haastatellut henkilöt:

Henkilö	Tehtävä	Puolue/Taustaorganisaatio	Poliittinen spektri
Saara (anonyymi)	Opettaja, huijauksen uhri	—	Ei poliittinen
Ritva Sivula	Huijauksen uhri	—	Ei poliittinen
Jarmo Sivula	Huijauksen uhri	—	Ei poliittinen
Annikki Jussinniemi	Huijauksen uhri, eläkeläinen	—	Ei poliittinen
Sami Jussinniemi	Annikin poika	—	Ei poliittinen
Niko Saxholm	Johtaja, varautuminen ja rikostorjunta, Finanssiala ry	Finanssiala ry (pankkien edunvalvoja)	Toimialan edustaja
Elias Alanko	Tietoturvaohjaaja, 3stepIT; ent. petostorjuntatiimin perustaja pankissa	3stepIT	Tekninen asiantuntija
Petteri Järvinen	Tietotekniikka-asiantuntija (A-studio-viittaus)	—	Riippumaton kommentaattori

Pääaihe

Suomalaisten pankkihuijauksen uhrien kokemusten, pankkien korvausvastuun ja maksupalvelulain tulkinnan kriittinen tarkastelu.

LUKU 3 — 15 KRITERIÄ: YKSITYISKOHTAINEN ANALYYSI

Kovat faktat — laskettavissa ja tieteellisesti luotettavat

Hardfacts — 9 laskettavissa ja tieteellisesti todennettavissa olevaa tekniikkaa

1. ASiantuntijaValinta

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Kuka pääsee ääneen asiantuntijana?

Asiantuntija 1: Niko Saxholm, Finanssiala ry

Aikaleima: 07:13–08:24

Lausuma: "Mä näkisin, että asiakas on se tärkein puolustuslinja. Mitä teet omilla tunnuksillasi, missä surffaat, ketä uskot."

Sijoittuminen: Pankkien edunvalvoja, entinen poliisi — edustaa toimialan institutionaalista kantaa.

Puuttuva vastaaäni: Kuluttajajärjestön tai riippumattoman oikeustieteilijän näkemys vastuunjaosta.

Lähteen syvätarkistus:

(a) RAHOITUS: Finanssiala ry on Suomen pankkien ja finanssialan edunvalvontajärjestö, jonka rahoittavat jäsenpankit. Rakenteellinen intressi: puolustaa pankkien nykyistä vastuunjakokäytäntöä.

(b) MANDAATTI: Edunvalvontaorganisaation mandaatti on ristiriidassa neutraalin asiantuntija-arvion kanssa — Saxholm edustaa nimenomaan pankkien etua.

(c) USKOTTAVUUSMatriisi (Lähdeampel, 6 ulottuvuutta, -2 – +2):

- U1 Eturistiriita: -2 — Finanssiala ry:n rahoittavat pankit, joiden vastuuta arvioidaan
- U2 Henkilökohtainen riski: -1 — Saxholm edustaa työnantajaansa, ei ota henkilökohtaista riskiä
- U3 Asiantuntemus: +1 — Entinen poliisi, rikostorjunnan asiantuntemus relevantti
- U4 Mieliapidejohdonmukaisuus: 0 — Ei aiempaa vertailukohtaa saatavilla
- U5 Tunteet vs. data: 0 — Käyttää analogioita (Rio-esimerkki) mutta ei manipulatiivisesti
- U6 Lähdetaso: 0 — Sekundaarinen (toimialan kanta, ei tutkimustieto)
- YHTEENSÄ: -2 → LÄHDEAMPEL: KELTAINEN

(c) AMMATILLINEN OSAAMINEN: Saxholm esitetään "varautumisesta ja rikostorjunnasta vastaavana johtajana" — titteli kuulostaa tekniseltä asiantuntijalta, vaikka hän on pankkien edunvalvoja. Tämä on kehystysvirhe.

Asiantuntija 2: Elias Alanko, 3stepIT, ent. petostorjuntatiimin perustaja

Aikaleima: 11:12–12:16

Lausuma: "Kaikki anomaliat, mitä tapahtuu asiakkaan käyttäytymisessä, pitäisi pystyä ottamaan huomioon petostorjunnassa."

Sijoittuminen: Tekninen asiantuntija, aiempi pankkikokemus — kriittisempi pankkeja kohtaan kuin Saxholm.

Lähteen syvätarkistus:

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

(a) **RAHOITUS:** 3stepIT on yksityinen IT-yritys. Ei suoraa rahoitussuhdetta pankkeihin tai kuluttajajärjestöihin.

(b) **MANDAATTI:** Tietoturvajohdajan rooli on yhteensopiva teknisen arvion kanssa.

(c) **USKOTTAVUUSMATRIISI:**

- U1 Eturistiriita: +1 — Ei suoraa taloudellista intressiä pankkien tai kuluttajien puolesta
- U2 Henkilökohtainen riski: +1 — Kritisoi entistä toimialaansa
- U3 Asiantuntemus: +2 — Suora kokemus pankkien petostorjunnasta
- U4 Mieliopijohdonmukaisuus: 0 — Ei vertailukohtaa
- U5 Tunteet vs. data: +1 — Asiallinen, viittaa EU-direktiiviin
- U6 Lähdetaso: +1 — Primaarinen kokemus alalta
- YHTEENSÄ: +6 → LÄHDEAMPEL: VIHREÄ

Puuttuvat asiantuntijaryhmät:

- Oikeustieteilijä (maksupalvelulain tulkinta)
- FINEn edustaja (päätöskriteerit)
- Poliisi/KRP (rikostorjunta)

Yhteenveto (matriisitulos):

- Saxholm (Finanssiala ry): KELTAINEN (-2) — eturistiriita tunnistamatta jätetty
- Alanko (3stepIT): VIHREÄ (+6) — luotettava tekninen asiantuntija

2. LÄHDEVALINTA

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Väitteet ilman ensisijaista lähdettä = rangaistuspisteet (huhujen tarkistus)

Kokonaispistemäärä: 4/10

Määritelmä: Mitä lähteitä siteerataan? Ovatko ne monipuolisia ja riippumattomia?

Lähde 1: Suomen Pankin tilasto (ennen julkaisematon)

Aikaleima: 06:49–07:00

Lausuma: "Tämä on ennen julkaisematon Suomen Pankin tilasto. Pankit hyvittävät petollisista tilisiirroista vain murto-osan."

(a) Rahoitus ja hallinto: Suomen Pankki on julkinen instituutio, Euroopan keskuspankkijärjestelmän jäsen — luotettava lähde tilastotiedolle.

(b) Rakenteellinen eturistiriita: Ei merkittävää eturistiriitaa tässä yhteydessä.

(c) Puuttuuko vastalähdettä? Pankkien oma tilastointi torjutuista petoksista puuttuu — Saxholm mainitsee pankkien torjuneen enemmän petoksia (12: 24–12:30), mutta lukuja ei esitetä.

Lähde 2: 100 FINEen tehtyä valitusta (MOT:n oma selvitys)

Aikaleima: 10:03–10:12

Lausuma: "Kävimme läpi 100 FINEen tehtyä valitusta. Ne herättävät kysymyksiä pankkien turvatoimista."

(a) Rahoitus: YLE:n oma tutkimus — ei ulkopuolista rahoitusta.

(b) Rakenteellinen eturistiriita: MOT:lla on journalistinen intressi löytää ongelmia — tämä on tunnistettava.

(c) Otoksen edustavuus: 100 valitusta on valikoitunut otos (vain ne, jotka ovat valittaneet FINEen) — ei edusta kaikkia huijauksia. Tätä rajoitusta ei mainita.

Puuttuva vastalähdettä: Pankkien kokonaisdata torjutuista petoksista.

Lähde 3: Hovioikeuden päätös (Sivula vs. Honkajoen Osuuspankki)

Aikaleima: 20:06–20:32

Lausuma: "Jarmo Sivula on edellä mainitulla perusteella laiminlyönyt törkeän huolimattomasti."

(a) Rahoitus: Julkinen oikeuslaitos — luotettava primaarilähde.

(b) Eturistiriita: Ei.

(c) Konteksti: Yksi eriävä mielipide mainitaan (20:37–20:41), mikä on hyvä journalistinen käytäntö.

Yhteenveto: Lähteet ovat osin luotettavia (Suomen Pankki, hovioikeus), mutta MOT:n oman selvityksen metodologiset rajoitukset jäävät avoimiksi. Pankkien puolustava data torjutuista petoksista puuttuu.

3. PUHEAJAN JAKAUTUMINEN

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 3/10

Määritelmä: Puheajan jakautuminen eri positoiden välillä.

Arvioitu puheaika:

- Uhrin (Saara, Sivulat, Jussinniemi, Sami): noin 10 min. (36 %)
- Toimittajan kerronta ja kysymykset: noin 8 min. (29 %)
- Elias Alanko (tekninen asiantuntija, kriittinen pankkeja kohtaan): noin 3 min. (11 %)
- Niko Saxholm (Finanssiala ry, pankkien puolesta): noin 3 min. (11 %)
- Huijauspuhelun ääninäyte: noin 3 min. (11 %)
- Pankkien kirjalliset kommentit / ei kommenttia: noin 1 min. (4 %)

Yhteenveto: Uhrien näkökulma dominoi selvästi (36 %), mikä on ymmärrettävää tutkivassa journalismissa mutta luo emotionaalisen epätasapainon. Pankkien puolustava näkökulma saa vain 11 % ajasta Saxholmin kautta, ja pankit kieltäytyvät kommentoimasta yksittäistapauksia. Puheajan jakautuminen on epätasainen mutta ei poikkeuksellisen vino tutkivalle journalismille.

4. POISJÄTTÄMINEN (Selective Omission)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kokonaispistemäärä: 6/10

Määritelmä: Mitä ei näytetä, vaikka se olisi relevanttia?

Poisjättäminen 1:

Konteksti: Pankkien torjumien petosten kokonaismäärä ja -arvo puuttuu.

Relevantti kohdassa: 06:49–07:00 ("Pankit hyvittävät petollisista tilisiirroista vain murto-osan.")

Vaikutus: Katsoja saa kuvan, että pankit eivät tee mitään — mutta Saxholm mainitsee (12:24–12:30), että pankit ovat torjuneet enemmän petoksia. Lukuja ei esitetä, joten väite jää ilmaan.

Poisjättäminen 2:

Konteksti: FINEn pankkilautakunnan päätöskriteerit ja päätösten jakautuminen (kuinka usein kuluttaja voittaa) puuttuvat.

Relevantti kohdassa: 05:52–05:57, 13:01–13:06

Vaikutus: Katsoja saa kuvan, että FINE aina hylkää kuluttajan valituksen — todellisuudessa lautakunta antaa myös kuluttajaa puoltavia suosituksia.

Poisjättäminen 3:

Konteksti: Poliisin ja KRP:n näkökulma rikostorjuntaan ja kansainväliseen yhteistyöhön puuttuu kokonaan.

Relevantti kohdassa: 01:09 ("Rikolliset tuntuvat olevan askeleen edellä poliiseja ja pankkeja.")

Vaikutus: Väite poliisin jälkeensä jääneisyydestä esitetään ilman poliisin omaa kommenttia — yksipuolinen kuva.

Yhteenvedo: Merkittävimmät poisjättämiset koskevat pankkien torjuntatoimien dataa, FINEn kokonaiskuvaa ja poliisin näkökulmaa. Nämä poisjättämiset vahvistavat lähetyksen kriittistä kehystä pankkeja kohtaan.

Puuttuvat äänet

- Poliisi / KRP: Olisi tuonut näkökulman rikostorjunnan haasteisiin, kansainväliseen yhteistyöhön ja syytetoimiin.
- FINEn pankkilautakunnan edustaja: Olisi selittänyt päätöskriteerit ja lautakunnan roolin kuluttajansuojassa.
- Kuluttajaliitto: Olisi tuonut järjestäytyneen kuluttajanäkökulman ja mahdolliset lainsäädäntösuosituksset.
- Oikeusministeriö tai eduskunnan talousvaliokunta: Olisi kommentoinut maksupalvelulain uudistustarvetta ja EU-direktiivin toimeenpanoa.
- Kyberturvallisuuskeskus (Traficom): Olisi tuonut viranomaisen näkökulman digitaaliseen turvallisuuteen ja huijausten torjuntaan.
- Toinen pankki (esim. Nordea): Olisi mahdollistanut pankkien välisen vertailun turvatoimissa — Nordea mainitaan positiivisessa valossa ilman haastattelua.
- Oikeustieteen asiantuntija: Olisi arvioinut maksupalvelulain tulkinnan oikeudellista kestävyttä ja hovioikeuden päätöksen merkitystä.
- Psykologi tai sosiaalityöntekijä: Olisi tuonut näkökulman huijausten psykologisista vaikutuksista uhreille.

5. LUKUMANIPULAATIO

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Täydelliset luvut sisältävät: absoluuttiarvo, osuus (%) ja trendi

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Tilastojen valikoiva tai harhaanjohtava käyttö.

Löydös 1:

Aikaleima: 01:01–01:09

Luku: "Sinä aikana, kun katsot tätä ohjelmaa, suomalaisilta viedään nettihuijauksilla yli 3 000 euroa."

Ulottuvuudet: Esitetty absoluuttinen arvo (a). Puuttuu: suhteellinen osuus (b) — kuinka suuri osa kaikista verkkopankkitapahtumista? Trendi (c) — onko luku kasvussa vai laskussa?

Puuttuva konteksti: Suomessa tehdään miljoonia verkkopankkitapahtumia päivittäin — 3 000 euron suhteuttaminen kokonaisliikenteeseen muuttaisi kuvan merkittävästi.

Vaikutus: Luku on esitetty dramaattisessa muodossa ("sinä aikana, kun katsot") luomaan välittömän uhkakuvan ilman suhteuttavaa kontekstia.

Löydös 2:

Aikaleima: 06:49–07:05

Luku: "Pankit hyvittävät petollisista tilisiirroista vain murto-osan." / "Jos kovia lukuja katsoo, niin asiakas on aina väärässä."

Ulottuvuudet: Suuntaa-antava (b) ilman absoluuttilukuja (a) tai trendiä (c).

Puuttuva konteksti: "Murto-osa" on epämääräinen — mikä on tarkka prosenttiosuus? Onko se muuttunut ajan myötä? Mikä on hyvitettyjen ja hylättyjen tapausten suhde?

Vaikutus: Epämääräinen ilmaisu "murto-osa" luo vahvemman mielikuvan kuin tarkka luku ehkä antaisi.

Löydös 3:

Aikaleima: 10:03–10:12

Luku: "Kävimme läpi 100 FINEen tehtyä valitusta."

Ulottuvuudet: Absoluuttinen otoskoko (a). Puuttuu: suhteellinen osuus (b) — kuinka suuri osa kaikista FINEen tehdyistä valituksista? Trendi (c) — onko valitusten määrä kasvussa?

Puuttuva konteksti: 100 valitusta on valikoitunut otos — vain ne, jotka ovat jaksaneet valittaa FINEen. Tätä valikoitumisharhaa ei mainita.

Vaikutus: Otos esitetään edustavana, vaikka se on rakenteellisesti valikoitunut.

Yhteenveto: Lukuja käytetään johdonmukaisesti vahvistamaan kriittistä kehystä pankkeja kohtaan. Suhteuttava konteksti ja trenditiedot puuttuvat systemaattisesti.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Kontaktisyyllisyys)

1/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 1/10

Määritelmä: Diskreditointi assosiaation kautta negatiivisiin ryhmiin tai ideoihin.

Löydös 1:

Aikaleima: 12:16–12:18

Lainaus: "Paitsi pankkien mielestä."

Tekniikka: Toimittajan kommentti asettaa pankit vastustamaan kuluttajansuojaa — implisiittinen assosiaatio pankkien ja kuluttajien vahingoittamisen välillä.

Vaikutus: Luo mielikuvan, että pankit tietoisesti vastustavat kuluttajansuojaa, vaikka kyse on monimutkaisemmasta sääntelykysymyksestä.

Yhteenveto: Varsinaista guilt by association -tekniikkaa ei käytetä merkittävässä määrin. Lähetys ei leimaa henkilöitä assosiaatioiden kautta. Löydös 1 on lievä kehystysvalinta, ei systemaattinen manipulaatiotekniikka.

7. AJOITUS

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Tietojen strateginen sijoittelu (alku/keskikohta/loppu).

Löydös 1:

Sijainti: 01:01–01:09 (alku)

Sisältö: "Sinä aikana, kun katsot tätä ohjelmaa, suomalaisilta viedään nettihuijauksilla yli 3 000 euroa."

Ajoitusvaikutus: Dramaattinen avauslause asettaa emotionaalisen kehyksen ennen kuin yhtään faktaa tai kontekstia on esitetty. Katsoja on jo emotionaalisesti virittynyt ennen analyttistä sisältöä.

Löydös 2:

Sijainti: 19:18–21:25 (loppupuoli)

Sisältö: Sivuloiden hovioikeuden päätös — häviö — esitetään dramaattisesti puhelinkeskusteluna reaaliajassa.

Ajoitusvaikutus: Oikeudellinen häviö sijoitetaan lähetyksen emotionaaliseen huippukohtaan, mikä vahvistaa "järjestelmä pettää uhrin" -narratiivia.

Löydös 3:

Sijainti: 25:38–26:15 (loppupuoli)

Sisältö: Annikki Jussinniemen kommentti: "En saa edes kieltää tätä. Pankki voi vaan sanoa, että olit törkeän huolimaton."

Ajoitusvaikutus: Emotionaalisesti latautunut lainaus sijoitetaan lähelle lähetyksen loppua, jättäen katsojan tunteelliseen tilaan ilman tasapainottavaa näkökulmaa.

Yhteenveto: Lähetys on rakennettu emotionaalisesti nousevaan kaareen — dramaattinen avaus, uhrien tarinat, oikeudellinen häviö, emotionaalinen lopetus. Tämä rakenne vahvistaa kriittistä kehystä pankkeja kohtaan.

8. VALIKOIVA NÄRKÄSTYS

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Suuttumus = puolueellisuus. Valikoiva suuttumus vahvistaa havaintoa. Pisteet = suuttumisaste (0–5) + valikoivuus (0–5)

Kokonaispistemäärä: 3/10

Määritelmä: Närkästys tietyistä positioista mutta ei vastaavista muista.

Metodinen periaate (v2.2): Ennen jokaista arviointia on dokumentoitava laukaiseva tapahtuma. Reaktio voidaan arvioida valikoivaksi vain, jos vastaavat laukaisevat tapahtumat muiden positioiden kohdalla eivät tuottaneet analogista reaktiota.

Löydös 1:

Aikaleima: 18:05–19:09

Laukaiseva tapahtuma: Saxholm puolustaa pankkien nykyistä käytäntöä ("Tämä on se yleinen käytäntö, miten tässä toimitaan.")

Reaktio: "Yleinen käytäntö alalla, mutta onko se kohtuullinen käytäntö?" / "Voitko antaa niistä pankille puhtaat paperit, että tuo on hyväksyttävää?"

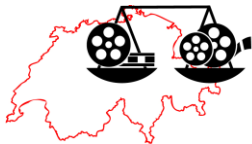
Vertailu: Uhrien toimintaa (linkin klikkaaminen, koodin antaminen) ei kyseenalaisteta vastaavalla intensiteetillä — toimittaja pikemminkin puolustaa uhreja.

Epäsymmetria: Pankkien edustajaa haastetaan normatiivisilla kysymyksillä ("onko kohtuullista?"), uhreja ei.

Närkästysaste: 2/5

Valikoivuus: 2/5

Yhteenveto: Lievää valikoivaa närkästystä on havaittavissa — pankkien edustajaa haastetaan normatiivisesti, uhreja ei. Tämä on ymmärrettävää tutkivassa journalismissa mutta luo epäsymmetrian. Kokonaispistemäärä on matala, koska närkästys ei ole intensiivistä eikä läpäise koko lähetystä.

9. TÄYDELLISYYTÄ (Selective Omission — kokonaiskuva)

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 6/10

Määritelmä: Kuinka kattavasti lähetys kuvaa aihetta?

Löydös 1:

Aikaleima: 01:09

Puuttuva näkökulma/fakta: Poliisin ja KRP:n näkökulma rikostorjuntaan.

Relevanssi: Toimittaja toteaa "rikolliset tuntuvat olevan askeleen edellä poliiseja" — väite poliisin jälkeenjääneisyydestä ilman poliisin omaa kommenttia.

Vaikutus: Yksipuolinen kuva viranomaisten kyvyttömyydestä ilman mahdollisuutta vastata.

Löydös 2:

Aikaleima: 05:52–13:06

Puuttuva näkökulma/fakta: FINEn pankkilautakunnan kokonaistilastot — kuinka usein kuluttaja voittaa, kuinka usein häviää.

Relevanssi: Lähetys antaa kuvan, että FINE aina hylkää kuluttajan — todellisuus voi olla monimutkaisempi.

Vaikutus: Vääristynyt kuva FINEn roolista kuluttajansuojassa.

Löydös 3:

Aikaleima: 12:18–12:30

Puuttuva näkökulma/fakta: Pankkien torjumien petosten kokonaismäärä ja -arvo.

Relevanssi: Saxholm mainitsee pankkien torjuneen enemmän petoksia, mutta lukuja ei esitetä eikä toimittaja pyydä niitä.

Vaikutus: Pankkien positiivinen toiminta jää dokumentoimatta, mikä vahvistaa yksipuolista kriittistä kuvaa.

Yhteenveto: Lähetys on temaattisesti kapea — se kattaa uhrien kokemukset ja pankkien vastuun hyvin, mutta jättää systemaattisesti pois viranomaisnäkökulman, FINEn kokonaiskuvan ja pankkien torjuntatoimien datan.

Pehmeät faktat — neuvoteltavissa, ei puhtaasti laskettavissa

Softfacts — 6 kvalitatiivista tekniikkaa

10. KEHYSTÄMINEN (Kehyminen)

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 7/10

Määritelmä: Miten aihe perustavanlaatuisesti kehystetään?

Löydös 1:

Aikaleima: 00:43–00:44

Lainaus: "Halusimme selvittää, mikä on uhrin vastuu ja mikä pankin."

Manipulaatio: Sana "uhri" on valittu ennen kuin vastuukysymys on ratkaistu — se ennakoijoi lähetyksen johtopäätöksen.

Miksi ongelmallinen: Neutraali ilmaisu olisi "asiakas" tai "henkilö, jonka tili tyhjennettiin" — "uhri" sisältää jo moraalisen arvion.

Löydös 2:

Aikaleima: 06:40–06:48

Lainaus: "MOT:n selvityksen perusteella pankit tulkitsevat lakia niin, että huijaus on lähes aina asiakkaan vika."

Manipulaatio: "Lähes aina asiakkaan vika" on toimittajan tulkinta, ei suora lainaus laista tai oikeuskäytännöstä.

Miksi ongelmallinen: Yleistys esitetään MOT:n selvityksen johtopäätöksenä ilman metodologista läpinäkyvyyttä — 100 valituksen otos ei välttämättä edusta kaikkia tapauksia.

Löydös 3:

Aikaleima: 24:06–24:26

Lainaus: "Pankit on minun mielestä säilyttäneet vastuun täysin kuluttajalle. Meillä on kustannustehokas tapa myöntää salamannopeita lainoja ja pistää kulut alas, kun ei tarvita pankkivirkailijoita. Mutta vastuun tässä kantaa käytännössä kuluttaja."

Manipulaatio: Sami Jussinniemen kommentti esitetään ilman haastamista — se on mielipide, ei fakta, mutta se saa faktan aseman lähetyksessä.

Miksi ongelmallinen: Kommentti on emotionaalisesti latautunut ja esitetään lähetyksen loppupuolella vahvistamaan kehystä ilman vastaavaa pankin näkökulmaa.

Yhteenveto: Lähetyksen on kehystetty johdonmukaisesti "pankit vs. uhrin" -narratiiviksi, jossa pankit ovat rakenteellisesti vastuussa ja uhrin syyttömiä. Tämä kehys on tunnistettavissa jo ohjelman alussa ja vahvistuu läpi lähetyksen.

11. SANAVALINNAT JA KÄSITTEET

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Mitä kieltä käytetään? Mitä konnotaatioita asetetaan?

Löydös 1:

Aikaleima: 00:43

Lainaus: "Halusimme selvittää, mikä on uhrin vastuu ja mikä pankin."

Manipulaatio: "Uhri" (uhri) on moraalinen kategoria, ei neutraali kuvaus.

Miksi ongelmallinen: Neutraali vaihtoehto olisi "asiakas" tai "henkilö, jonka tili tyhjennettiin" — "uhri" ennakoi jo moraalisen arvion.

Löydös 2:

Aikaleima: 07:00–07:05

Lainaus: "Jos kovia lukuja katsoo, niin asiakas on aina väärässä."

Manipulaatio: "Aina väärässä" on hyperbolinen yleistys — "lähes aina" tai "useimmissa tapauksissa" olisi tarkempi.

Miksi ongelmallinen: Absoluuttinen ilmaisu ("aina") luo vahvemman mielikuvan kuin data tukee.

Löydös 3:

Aikaleima: 14:15

Lainaus: "Pankit hyväksyvät korkeakorkoisia luottohakemuksia automaattisesti."

Manipulaatio: "Automaattisesti" vihjaa harkitsemattomuuteen ja välinpitämättömyyteen.

Miksi ongelmallinen: Automaattinen prosessointi on pankkijärjestelmien normaali toimintatapa — sana "automaattisesti" saa tässä kontekstissa negatiivisen konnotaation ilman selitystä siitä, miksi automaatio on ongelma.

Yhteenveto: Sanavalinnat ovat johdonmukaisesti uhreja myötätuntoisesti ja pankkeja kriittisesti kehystäviä.

Yksittäiset valinnat ovat perusteltavissa journalistisesti, mutta kokonaisuutena ne vahvistavat yksipuolista kehystä.

12. MODERAATTORIN KÄYTTÄYTYMINEN

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Epäsymmetriat jatkokysymyksissä, keskeytyksissä, myötätunnon osoituksissa.

Methodinen periaate (v2.2): Ennen jokaista arviointia on dokumentoitava laukaiseva tapahtuma. Interventio voidaan arvioida epäsymmetriseksi vain, jos vastaavat laukaisevat tapahtumat muiden vieraiden kohdalla eivät tuottaneet analogista interventiota.

Löydös 1:

Aikaleima: 07:43–07:48

Laukaiseva tapahtuma: Saxholm toteaa asiakkaiden vastuusta.

Lainaus (toimittaja): "Eli ainoa taho, jota tästä voi vastuuttaa, on asiakkaat?"

Vertailu: Uhreille ei esitetä vastaavaa haastamista heidän omasta vastuustaan — esim. "Olisitteko voinut toimia toisin?"

Epäsymmetria: Saxholmin kantaa haastetaan tiukasti, uhrien kantaa ei.

Löydös 2:

Aikaleima: 18:16–18:23

Laukaiseva tapahtuma: Saxholm puolustaa pankkien käytäntöä.

Lainaus (toimittaja): "Yleinen käytäntö alalla, mutta onko se kohtuullinen käytäntö?"

Vertailu: Uhrien toimintaa (linkin klikkaaminen, koodin antaminen) ei kyseenalaisteta normatiivisesti.

Epäsymmetria: Normatiivinen haastaminen kohdistuu yksinomaan pankkien edustajaan.

Löydös 3:

Aikaleima: 18:28–18:39

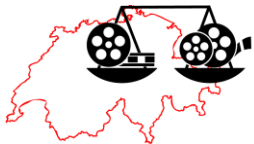
Laukaiseva tapahtuma: Saxholm myöntää prosessien epätäydellisyyden.

Lainaus (toimittaja): "Kun mietit, että nuo menee läpi, voitko antaa niistä pankille puhtaat paperit, että tuo on hyväksyttävää?"

Vertailu: Uhreille ei esitetä vastaavaa normatiivista kysymystä heidän toiminnastaan.

Epäsymmetria: Toimittaja pyytää Saxholmia arvioimaan pankin toiminnan hyväksyttävyyttä — vastaavaa ei tehdä uhrien kohdalla.

Yhteenveto: Moderaattorin käyttäytyminen on selvästi epäsymmetristä — pankkien edustajaa haastetaan normatiivisesti ja toistuvasti, uhreja ei lainkaan. Tämä on ymmärrettävää tutkivassa journalismissa mutta luo rakenteellisen epätasapainon.

13. KYSYMYSEPÄSYMMETRIA

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 5/10

Määritelmä: Eri henkilöille esitettyjen kysymysten erilaiset kovuus-/pehmeyserot.

Epäsymmetria 1:

Saxholmille, 07:43: "Eli ainoa taho, jota tästä voi vastuuttaa, on asiakkaat?" — kova, johtava

Saaralle, 03:20–03:26: "Sä kysyt, että luinko mä sen viestin huolella. Kuulostaako se siltä, että mä oon ollut ihan idiootti, kun en lukenut sitä?" — toimittaja toistaa uhrin oman kysymyksen myötätuntoisesti

Vertailu: Saxholmille esitetään haastava johtava kysymys, Saaralle myötätuntoinen toistokysymys.

Epäsymmetria 2:

Saxholmille, 18:16: "Yleinen käytäntö alalla, mutta onko se kohtuullinen käytäntö?" — normatiivinen haastaminen

Alangolla, 12:11–12:16: "Pidätkö sitä hyvänä suuntauksena?" — pehmeä, myönteinen

Vertailu: Pankkien edustajaa haastetaan normatiivisesti, kriittistä asiantuntijaa vahvistetaan pehmeällä kysymyksellä.

Yhteenveto: Kysymysepäsymmetria on selkeä — pankkien edustajalle esitetään haastavia normatiivisia kysymyksiä, kriittiselle asiantuntijalle ja uhreille pehmeitä tai myötätuntoisia kysymyksiä. Tämä vahvistaa lähetyksen kriittistä kehystä pankkeja kohtaan.

14. VÄÄRÄ TASAPAINO (Näennäinen tasapaino)

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 2/10

Määritelmä: Keinotekoinen tasapaino todellisesta epätasapainosta huolimatta.

Löydös 1:

Aikaleima: 06:13–06:22

Rakenne: "Petteri Järvinen, oliko Sivula tässä mielestäsi törkeän huolimatton? — Jos se oli törkeän huolimatonta, minäkin nostan käden pystyyn. Monta kertaa olen ottanut jonkun koodin lukematta tarkkaan. Vastuuta on molemmilla."

Analyyysi: Järvisen kommentti "vastuuta on molemmilla" esitetään tasapainottavana näkemyksenä, mutta Järvinen ei ole oikeustieteilijä eikä maksupalvelulain asiantuntija — hänen mielipiteensä ei korvaa juridista analyysia.

Yhteenveto: Varsinaista false balance -ongelmaa ei esiinny merkittävässä määrin — lähetys ei yritä luoda keinotekoista tasapainoa vaan on avoimesti kriittinen pankkeja kohtaan. Löydös 1 on lievä.

15. AGENDA-SETTING

6/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kokonaispistemäärä: 6/10

Määritelmä: Mikä on normaalia/itsestään selvää? Mikä ei pääse agendalle?

Löydös 1:

Asetettu agenda-elementti: Pankit ovat rakenteellisesti vastuussa huijausten vahingoista.

Aikaleima: 06:40–06:48 — Todiste: "MOT:n selvityksen perusteella pankit tulkitsevat lakia niin, että huijaus on lähes aina asiakkaan vika."

Vaihtoehtoinen agenda: Kuluttajien digitaalinen lukutaito ja ennaltaehkäisy — miten huijauksia voisi välttää? Tätä ei käsitellä.

Löydös 2:

Asetettu agenda-elementti: EU:n tiukentuvat sääntelyvaatimukset ovat myönteinen kehitys.

Aikaleima: 11:48–12:16 — Todiste: "Ehdottomasti hyvä suuntaus." / "Paitsi pankkien mielestä."

Vaihtoehtoinen agenda: Sääntelyn kustannukset kuluttajille (palvelumaksut, hitaammat maksut) eivät pääse agendalle.

Löydös 3:

Asetettu agenda-elementti: Pankkien automaattiset lainajärjestelmät ovat ongelma.

Aikaleima: 14:15–14:22 — Todiste: "Pankit hyväksyvät korkeakorkoisia luottihakemuksia automaattisesti."

Vaihtoehtoinen agenda: Automaation hyödyt (nopeus, saatavuus, kustannustehokkuus) eivät pääse agendalle.

Yhteenveto: Lähetys asettaa agendalle pankkien vastuun ja sääntelyn tiukentamisen tarpeen — vaihtoehtoiset näkökulmat (kuluttajien oma vastuu, sääntelyn kustannukset, automaation hyödyt) eivät pääse agendalle.

LUKU 4 — KOKONAISARVIOINTI

Yksittäispistemäärät yhteenveto

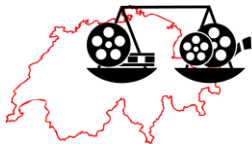
Nro	Kriteeri	Tyyppi	Pisteet	Pääasiallinen löydös (1 lause)
1	Asiantuntijavalinta	K	5	Finanssiala ry:n eturistiriita jätetään tunnistamatta, tekninen asiantuntija luotettava
2	Lähdevalinta	K	4	MOT:n oman selvityksen metodologiset rajoitukset eivät käy ilmi
3	Puheajan jakautuminen	K	3	Uhrit dominoivat (36 %), pankkien puolustava näkökulma aliedustettuna
4	Poisjättäminen	K	6	Poliisin näkökulma, FINEn kokonaistilastot ja pankkien torjuntadata puuttuvat
5	Lukumanipulaatio	K	5	Luvut esitetään ilman suhteuttavaa kontekstia ja trenditietoja
6	Syällisyys assosiaation kautta	K	1	Ei merkittävää kontaktisyällisyystekniikkaa
7	Ajoitus	K	5	Emotionaalinen rakenne vahvistaa kriittistä kehystä pankkeja kohtaan
8	Valikoiva närkästys	K	3	Lievää epäsymmetriaa — pankkien edustajaa haastetaan, uhreja ei
9	Täydellisyys	K	6	Viranomaisnäkökulma, FINEn kokonaiskuva ja pankkien torjuntadata puuttuvat
10	Kehyttäminen	P	7	Johdonmukainen "pankit vs. uhrit" -narratiivi läpi lähetyksen
11	Sanavalinnat	P	5	"Uhri", "aina väärässä", "automaattisesti" — johdonmukaisesti kriittinen kehys
12	Moderaattorin käyttäytyminen	P	5	Pankkien edustajaa haastetaan normatiivisesti, uhreja ei lainkaan
13	Kysymysepäsymmetria	P	5	Kovat kysymykset pankeille, pehmeät uhreille ja kriittiselle asiantuntijalle
14	Väärä tasapaino	P	2	Ei merkittävää false balance -ongelmaa
15	Agenda-setting	P	6	Pankkien vastuu ja sääntelyn tiukentaminen asetettuna agendana

Tulokset

- KOVIEN FAKTOJEN PISTEMÄÄRÄ (Kriteerit 1–9 keskiarvo): 4,2 / 10
- PEHMEIDEN FAKTOJEN PISTEMÄÄRÄ (Kriteerit 10–15 keskiarvo): 5,0 / 10
- KOKONAISPISTEMÄÄRÄ (kaikkien 15 kriteerin keskiarvo): 4,6 / 10

Hallitsevat tekniikat

Tämän lähetyksen 3 vahvinta tekniikkaa:

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

1. Kehyistäminen (Pisteet 7): Lähetys on rakennettu johdonmukaisesti "pankit vs. uhrit" -narratiiviksi, jossa pankit esitetään vastuuta välttelevänä rakenteellisena toimijana ja kuluttajat syyttöminä uhreina. Kehys on tunnistettavissa jo ohjelman avauksessa ("uhrin vastuu") ja vahvistuu läpi lähetysten.

2. Poisjättäminen (Pisteet 6): Poliisin näkökulma, FINEn kokonaistilastot ja pankkien torjumien petosten data puuttuvat systemaattisesti — poisjättämiset vahvistavat kriittistä kehystä pankkeja kohtaan ilman, että katsoja voi arvioida kokonaiskuvaa.

3. Agenda-setting (Pisteet 6): Lähetys asettaa agendalle pankkien vastuun ja EU-sääntelyn tiukentamisen tarpeen — vaihtoehtoiset näkökulmat (kuluttajien oma vastuu, sääntelyn kustannukset, automaation hyödyt) eivät pääse agendalle.

Lähetyksen ydinviestit

**VIESTI 1 (SISÄLLÖLLINEN): ** "Pankit siirtävät vastuun huijauksen vahingoista systemaattisesti kuluttajille lain sallimissa rajoissa, vaikka niillä olisi tekniset mahdollisuudet toimia toisin."

Tekniikka: Kehyistäminen, poisjättäminen — Todisteet: 06:40–06:48, 12:16–12:18

**VIESTI 2 (HENKILÖKOHTAINEN): ** "Kuka tahansa voi joutua huijauksen uhriksi — myös sinä."

Tekniikka: Ajoitus, emotionaalinen rakenne — Todisteet: 01:01–01:09, 01:31

**VIESTI 3 (YHTEISKUNNALLINEN): ** "Lainsäädäntöä ja pankkien velvoitteita on tiukennettava kuluttajansuojan parantamiseksi."

Tekniikka: Agenda-setting, asiantuntijavalinta — Todisteet: 11:48–12:16, 24:56–25:38

Manipulaatioasteen luokitus

Perustelu: Kokonaispistemäärä 4,6 sijoittuu lievän tendenssin ja selkeän yksipuolisuuden rajalle. Lähetys on tutkivaa journalismia, jolla on oikeutettu yhteiskunnallinen tehtävä — pankkihuijaukset ovat todellinen ongelma ja kuluttajansuojakysymys on aito. Kuitenkin kehyistäminen, poisjättämiset ja kysymysepäsymmetria luovat rakenteellisen vinoutuman, joka ylittää tasapainoisen raportoinnin kynnyksen. Laki Yleisradio Oy:stä 7 § edellyttää monipuolista ja kattavaa tiedonvälitystä — poliisin, FINEn ja lainsäätäjien näkökulmien puuttuminen sekä pankkien edustajan systemaattinen haastaminen ilman vastaavaa kriittisyyttä muita osapuolia kohtaan ovat ristiriidassa tämän velvoitteen kanssa.

JOHTOPÄÄTÖS

MOT:n pankkihuijauksia käsittelevä jakso on journalistisesti kunnianhimoinen ja yhteiskunnallisesti merkittävä — se nostaa esiin todellisen kuluttajansuojaongelman, jota ei ole riittävästi käsitelty julkisessa keskustelussa. Lähetys täyttää tutkivan journalismin perustehtävän: se paljastaa rakenteellisen epäkohdan ja antaa äänen niille, joilla ei muuten olisi sitä. Kuitenkin Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n näkökulmasta lähetyksessä on tunnistettavia puutteita: poliisin, FINEn ja lainsäätäjien näkökulmat puuttuvat kokonaan, pankkien torjuntatoimien data jätetään esittämättä, ja Finanssiala ry:n edustajan eturistiriita jätetään tunnistamatta. Kehyistäminen on johdonmukaista ja emotionaalinen rakenne vahvistaa kriittistä narratiivia — nämä ovat journalistisia valintoja, jotka ovat perusteltavissa tutkivan journalismin kontekstissa, mutta jotka eivät täysin vastaa YLE:n lakisäateistä velvoitetta monipuoliseen ja kattavaan tiedonvälitykseen. Lähetys ei ole manipulatiivinen perinteisessä mielessä, mutta se on selkeästi yksipuolinen — se kertoo tärkeän tarinan, mutta ei koko tarinaa.

15 KRITERIN KOKONAI SARVIINTI

Yksittäiset pisteet — Kaikki 15 kriteeriä

Nro	Kriteeri	Score	Luokitus
1	ASiantuntija valinta	5/10	Merkittävä vinoutuma
2	Lähde valinta	4/10	Lievä vinoutuma
3	Puheajan jakautuminen	3/10	Lievä vinoutuma
4	Poisjättäminen (Selective Omission)	6/10	Merkittävä vinoutuma
5	Luokumanipulaatio	5/10	Merkittävä vinoutuma
6	Guilt by Association (Kontaktisyys)	1/10	Huomaamaton
7	Ajoitus	5/10	Merkittävä vinoutuma
8	Valikoiva närkästys	3/10	Lievä vinoutuma
9	Täydellisyys (Selective Omission — kokonaiskuva)	6/10	Merkittävä vinoutuma
10	Kehy stäminen (Kehy stäminen)	7/10	Selvä vinoutuma
11	Sana valinnat ja käsitteet	5/10	Merkittävä vinoutuma
12	Moderattorin käyttäytyminen	5/10	Merkittävä vinoutuma
13	Kysymy sepäsymmetria	5/10	Merkittävä vinoutuma
14	Väärä tasapaino (Näennäinen tasapaino)	2/10	Huomaamaton
15	Agenda-setting	6/10	Merkittävä vinoutuma

HARDFACTS-PISTEMÄÄRÄ (1-8)

4.4/10

Merkittävä epätasapaino

SOFTFACTS-PISTEMÄÄRÄ (9-14)

5.0/10

Merkittävä epätasapaino

KOKONAI SPITEMÄÄRÄ

4.7/10

Merkittävä epätasapaino

Hardfacts- ja Softfacts-keskiarvo

SELITE — Pisteiden merkitys

Yksittäiset pisteet kriteeriä kohti (0–10)

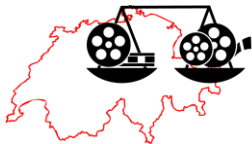
0	Ei havaintoa	Merkityksellistä poikkeavuutta ei havaittu.
1–2	Heikko havainto	Lievä poikkeavuus ilman olennaista vaikutusta tasapuolisuuteen.
3–4	Lievä–kohtalainen havainto	Tunnistettava tendenssi; vaikutuksen merkityksellisyys vähäinen–kohtalainen.
5	Kohtalainen havainto, vaikutusta	Merkityksellinen vinoutuma, joka vaikuttaa yleisön mielipiteenmuodostukseen.
6	Merkittävä havainto (kynnys)	Pisteet 6 ja yli luokitellaan merkittäviksi havainnoiksi.
7	Merkittävä havainto	Selkeä, hyvin dokumentoitu vinoutuma, jolla on selvä vaikutus.
8–9	Vakava havainto	Voimakas vinoutuma; useita dokumentoituja yksittäishavaintoja tässä kriteerissä.
10	Maksimaalinen vakavuus	Järjestelmällinen, läpileikkaava vinoutuma tässä kriteerissä.

Koottu poikkeamaindeksi — Tulkinta-alueet

0.0 – 2.5	Huomaamaton	Merkittäviä kaavoja ei havaittu; lähetys täyttää tasapuolisuusvaatimuksen.
2.6 – 4.0	Lievä vinoutuma	Yksittäisiä poikkeavuuksia; tilastollisesti näkyviä, mutta toleranssialueella.
4.1 – 6.0	Merkittävä vinoutuma	Useita merkittäviä havaintoja; näkökulmien monimuotoisuuden olennainen heikentyminen.
6.1 – 8.0	Vakava poikkeama tasapuolisuusvaatimuksesta. Korkea poikkeama-aste	Voimakkaita lähetystenrajat ylittäviä kaavoja; korkea vaikutuksen merkityksellisyys.
8.1 – 10	Perustavanlaatuinen järjestelmällinen yksipuolisuus. Erittäin korkea puolueellisuusaste	Maksimaalinen vakavuus lähes kaikissa kriteereissä; järjestelmällisesti yksipuolinen raportointi.

Puoluepoliittinen vinoutuma (-5 ... +5)

-5 ... -3	Vahvasti haitattu	Puolue on merkittävästi aliedustettu kehystyksessä, lähetysajassa tai esityksessä.
-2 ... -1	Lievästi haitattu	Tunnistettava mutta lievä haittaaminen.
0	Neutraali	Ei havaittavissa suosimista tai haittaamista.
+1 ... +2	Lievästi suosittu	Tunnistettava mutta lievä suosiminen.
+3 ... +5	Vahvasti suosittu	Puolue on merkittävästi yliedustettu kehystyksessä, lähetysajassa tai esityksessä.

LUKU 5 — OIKEUDELLINEN ARVIOINTI (Laki Yleisradio Oy:stä 7 §)

Arviointi Laki Yleisradio Oy:stä 7 §:n mukaan

Laki Yleisradio Oy:stä 7 § edellyttää monipuolista ja kattavaa tiedonvälitystä, puolueettomuutta ja moniarvoisuuden edistämistä.

Rikkomus 1:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — monipuolinen ja kattava tiedonvälitys

Tosiseikasto: Poliisin, KRP:n ja viranomaisten näkökulma rikostorjuntaan puuttuu kokonaan, vaikka toimittaja toteaa "rikolliset tuntuvat olevan askeleen edellä poliiseja ja pankkeja."

Todiste: Aikaleima 01:09 — Lainaus: "Rikolliset tuntuvat olevan askeleen edellä poliiseja ja pankkeja."

Arviointi: Väite poliisin jälkeenjääneisyydestä esitetään ilman poliisin omaa kommenttia — tämä on ristiriidassa kattavan tiedonvälityksen veloitteen kanssa.

Rikkomus 2:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — puolueettomuus

Tosiseikasto: Finanssiala ry:n edustaja Niko Saxholm esitetään "varautumisesta ja rikostorjunnasta vastaavana johtajana" ilman, että hänen edustamansa organisaation (pankkien edunvalvoja) eturistiriitaa tuodaan selkeästi esiin.

Todiste: Aikaleima 07:13–07:26 — Lainaus: "Mä olen Niko Saxholm, varautumisesta ja rikostorjunnasta vastaava johtaja FA:ssa. Finanssiala on Suomen pankkien edunvalvoja."

Arviointi: Vaikka Finanssialan rooli mainitaan, Saxholmin esittely teknisellä tittelillä ennen organisaation roolin selittämistä voi johtaa katsojaa harhaan hänen asemastaan neutraalina asiantuntijana.

Rikkomus 3:

Normi: Laki Yleisradio Oy:stä 7 § — moniarvoisuuden edistäminen

Tosiseikasto: FINEn pankkilautakunnan kokonaistilastot ja päätöskriteerit puuttuvat — katsoja saa kuvan, että FINE aina hylkää kuluttajan valituksen.

Todiste: Aikaleima 13:01–13:06 — Lainaus: "Lautakuntaa kiinnostaa lähinnä asiakkaan toiminta."

Arviointi: Toimittajan yleistyksen FINEn toiminnasta ilman lautakunnan omaa kommenttia tai tilastoja on ristiriidassa kattavan tiedonvälityksen veloitteen kanssa.

Kokonaisarviointi Laki Yleisradio Oy:stä 7 §

MOT:n jakso täyttää YLE:n lakisääteisen tehtävän keskeisiltä osin: se käsittelee yhteiskunnallisesti merkittävää aihetta, antaa äänen heikommassa asemassa oleville kuluttajille ja tuo esiin rakenteellisen epäkohdan. Kuitenkin poliisin ja viranomaisten näkökulman puuttuminen, FINEn kokonaiskuvan ohittaminen ja Finanssiala ry:n eturistiriidan riittämätön esittely ovat tunnistettavia puutteita, jotka ovat ristiriidassa 7 §:n monipuolisen ja kattavan tiedonvälityksen veloitteen kanssa. Puutteet eivät ole niin vakavia, että ne muodostaisivat selkeän lainrikkomuksen, mutta ne ovat riittävän merkittäviä, että ne voidaan dokumentoida toimituksellisena puutteena. Lähetys olisi täyttänyt lakisääteisen veloitteensa paremmin, jos se olisi sisällyttänyt poliisin, FINEn ja lainsäätäjien näkökulmat sekä esittänyt pankkien torjuntatoimien datan tasapainottamaan kriittistä kehystä.

LÄHTEEN SYVÄTARKISTUS (Pakollinen kaikille siteeratuille asiantuntijoille / järjestöille / neuvontapalveluille)

Finanssiala ry (Niko Saxholm)

1. RAHOITUS: Finanssiala ry on Suomen pankkien, vakuutusyhtiöiden ja muiden finanssialan yritysten edunvalvontajärjestö. Rahoittavat jäsenyritykset — pankit, joiden vastuuta lähetyksessä arvioidaan. Rakenteellinen intressi: puolustaa nykyistä vastuunjakokäytäntöä.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- 2. MANDAATTI:** Edunvalvontaorganisaation mandaatti on ristiriidassa neutraalin asiantuntija-arvion kanssa — Finanssiala ry:n tehtävä on ajaa jäsentensä etuja.
- 3. ETURISTIRIITA:** Finanssiala ry:llä on suora institutionaalinen intressi vastustaa pankkien velvoitteiden lisäämistä — tämä on tunnistettava, kun Saxholm kommentoi vastuunjako.
- 4. USKOTTAVUUSMATRIISI:**
- U1 Eturistiriita: -2 (pankkien edunvalvoja arvioi pankkien vastuuta)
  - U2 Henkilökohtainen riski: -1 (edustaa työnantajaansa)
  - U3 Asiantuntemus: +1 (entinen poliisi, rikostorjunnan kokemus)
  - U4 Johdonmukaisuus: 0 (ei vertailukohtaa)
  - U5 Tunteet vs. data: 0 (käyttää analogioita, ei manipulatiivisesti)
  - U6 Lähdetaso: 0 (sekundaarinen)
  - YHTEENSÄ: -2 → LÄHDEAMPEL: KELTAINEN
- 5. VASTAÄÄNI:** Kuluttajajärjestön (Kuluttajaliitto) tai riippumattoman oikeustieteilijän näkemys vastuunjaosta puuttuu — Saxholmin kanta jää haastamatta asiantuntijatasolla.

Elias Alanko (3stepIT, ent. petostorjuntatiimin perustaja)

- 1. RAHOITUS:** 3stepIT on yksityinen IT-yritys — ei suoraa rahoitussuhdetta pankkeihin tai kuluttajajärjestöihin.
- 2. MANDAATTI:** Tietoturvaohjauksen rooli on yhteensopiva teknisen arvion kanssa.
- 3. ETURISTIRIITA:** Ei tunnistettavaa suoraa eturistiriitaa tässä yhteydessä. 3stepIT:n liiketoiminta ei riipu pankkien tai kuluttajien kannasta vastuukysymykseen.
- 4. USKOTTAVUUSMATRIISI:**
- U1 Eturistiriita: +1 (ei suoraa taloudellista intressiä)
  - U2 Henkilökohtainen riski: +1 (kritisoi entistä toimialaansa)
  - U3 Asiantuntemus: +2 (suora kokemus pankkien petostorjunnasta)
  - U4 Johdonmukaisuus: 0 (ei vertailukohtaa)
  - U5 Tunteet vs. data: +1 (asiallinen, viittaa EU-direktiiviin)
  - U6 Lähdetaso: +1 (primaarinen kokemus alalta)
  - YHTEENSÄ: +6 → LÄHDEAMPEL: VIHREÄ
- 5. VASTAÄÄNI:** Alankon näkemys pankkien mahdollisuuksista parantaa turvatoimia on uskottava — vastaava näkemys pankkien näkökulmasta (miksi turvatoimien lisääminen on vaikeaa) jää Saxholmin lyhyen kommentin varaan.

FINE — Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (mainittu, ei haastateltu)

- 1. RAHOITUS:** FINE on Finanssialan Keskusliiton, Finanssivalvonnan ja kuluttajajärjestöjen yhteinen neuvontapalvelu — rahoitetaan toimialan ja julkisten tahojen yhteisrahoituksella.
- 2. MANDAATTI:** FINEn pankkilautakunnan tehtävä on antaa suosituksia riita-asioissa — mandaatti on periaatteessa neutraali.
- 3. ETURISTIRIITA:** Rahoitusrakenne voi luoda paineita tasapainottaa kuluttajan ja toimialan intressejä — tätä ei käsitellä lähetyksessä.
- 4. USKOTTAVUUSMATRIISI:** Ei voida arvioida täysin, koska FINEä ei haastatella — lähetys viittaa FINEen vain tapausten kautta.
- 5. VASTAÄÄNI:** FINEn edustajaa ei haastatella — kokonaistilastot ja päätöskriteerit puuttuvat. Tämä on merkittävä puute.

TÄRKEÄÄ: "Tunnustettu" tai "virallinen" ei ole asiallinen pätevyysmääritelmä. Se on sosiaalinen attribuutio, joka on itse tarkistettava.

Oikeudellinen ja metodologinen kehys

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Ei tosiseikkojen vahvistus	Esitetyt tulokset eivät ole tosiseikkojen vahvistuksia yksittäisistä henkilöistä, toimituksista tai lähetyksistä. Ne ovat standardoidun operationalisoinnin tulos, eivät yksilöllisen vastuun toteaminen.
Ei oikeudellinen arvio	Aggregoitu poikkeamaindeksi ei korvaa oikeudellista arviointia Laki Yleisradio Oy:stä 7 § mukaisesti. Sen arviointi, rikkooko tietty lähetyks lakisääteisiä vaatimuksia, kuuluu yksinomaan toimivaltaisille viranomaisille (erityisesti Traficom).
Ei kausaalisuuden todistus	Tilastollisia korrelaatioita ei tule tulkita kausaalisten yhteyksien tai toimituksellisten tarkoitusten todisteeksi. Poikkeama-arvoihin voivat vaikuttaa aiheen valinta, uutistilanne, poliittinen kiistanalaisuus tai formaattilogiikka.
Ei tarkoituksen arviointi	Analyysi mittaa lähetyksien havaittavia rakenteellisia ominaisuuksia. Pistemäärä 7 tarkoittaa, että merkittävä vinoutuma havaittiin — ei sitä, että toimitus tarkoitti sitä. Metodologia ei esitä väitteitä motiiveista tai strategisista tavoitteista.
Heuristinen vertailutyökalu	Indeksi palvelee vertailevaa kaavojen tunnistamista tuhansien lähetyksien joukosta, ei yksittäisten osien tarkkaa metristä mittausta. Kynnysarvot palvelevat heuristista suuntautumista, eivät tarkkaa oikeudellista luokittelua.

LIITE 1: KANSALLINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Oikeusperusta Suomi — YLE (Yleisradio Oy)

Laki

Laki Yleisradio Oy:stä (1380/1993), zulezt geändert 27.6.2025/412

Olennaiset artiklat

- 7 § 2 mom. 1 kohta (Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan erityiset tehtävät): Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia.

(Die öffentlich-rechtliche Programmtätigkeit soll insbesondere die Demokratie und die Teilhabemöglichkeiten aller unterstützen, indem sie vielfältige Informationen, Meinungen und Debatten sowie Interaktionsmöglichkeiten anbietet.)

- 7 § 4 mom. (eingefügt 27.6.2025/412): Yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

(Das Unternehmen soll durch seine Tätigkeit die Meinungsfreiheit, hochwertigen Journalismus und Medienvielfalt fördern.)

- 7 § 5 mom. (eingefügt 27.6.2025/412): Yhtiön on edistettävä taloutensa ja toimintansa avoimuutta.

(Das Unternehmen soll die Transparenz seiner Finanzen und seiner Tätigkeit fördern.)

Rakenteellinen ero Sveitsiin

Wichtig: Das finnische Gesetz definiert den öffentlich-rechtlichen AUFTRAG (Demokratie, Kultur, Bildung, Sprachen, Minderheiten), schreibt aber NICHT explizit vor, WIE Journalismus zu betreiben ist. Anders als Art. 4 RTVG (Sachgerechtigkeit, Meinungsvielfalt, Ausgewogenheit) gibt es keine gesetzliche Verpflichtung zu:

- Tasapuolisuus (Unparteilichkeit) — nur selbstregulatorisch (YSO)
- Totuudenmukaisuus (Sachgerechtigkeit) — nur selbstregulatorisch (JSN)
- Poliittinen tasapaino (Politische Balance) — nirgends explizit

Die Unparteilichkeitspflicht kommt aus YLEs internen Ethikrichtlinien (YSO):

> "Asetamme tasapuolisuuden tavoitteeksi ohjelma- ja sisältötuotannossamme kokonaisuudessaan sekä myös yksittäisissä ohjelmissa."

> (Wir setzen uns Unparteilichkeit als Ziel in unserer gesamten Programm- und Inhaltsproduktion sowie auch in einzelnen Sendungen.)

Ydinvelvoitteet (Laki + Itsesääntely)

- 1. Monipuolisuus (Vielfalt):** Vielfältige Informationen, Meinungen und Debatten (7 § 2 mom. 1)
- 2. Korkeatasoinen journalismi (Hochwertiger Journalismus):** Förderung qualitativer Standards (7 § 4 mom.)
- 3. Median monimuotoisuus (Medienvielfalt):** Förderung der Medienvielfalt (7 § 4 mom.)
- 4. Tasapuolisuus (Unparteilichkeit):** Selbstregulatorische Pflicht via YSO und JSN-Richtlinien
- 5. Avoimuus (Transparenz):** Transparenz über Finanzen und Tätigkeit (7 § 5 mom.)

Valvontaviranomainen

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Eduskunnan hallintoneuvosto (Parlamentarischer Verwaltungsrat): Max. 21 vom Parlament gewählte Mitglieder. Überwacht die Erfüllung des öffentlich-rechtlichen Auftrags nach 7 §. Erstattet jährlich Bericht ans Parlament.
- TRAFICOM (Liikenne- ja viestintävirasto): Regulierungsbehörde. Überwacht NUR wirtschaftliche Aspekte (7c §, 8 §, 12 §) — NICHT den redaktionellen Inhalt.
- JSN (Julkisen sanan neuvosto / Presserat): Selbstregulierungsorgan (seit 1968). Behandelt Beschwerden gegen journalistische Inhalte. KEIN gesetzliches Mandat — Entscheide sind nicht rechtsverbindlich, müssen aber publiziert werden. ~700 Beschwerden/Jahr, ~75 Entscheide.

Valitusmenettely

1. YLEn asiakasपालautejärjestelmä (YLE-Publikumsfeedback)
2. JSN (Julkisen sanan neuvosto) — Beschwerde innert 3 Monaten, kostenlos
3. Allgemeine Gerichte (keine spezialisierte Beschwerdeinstanz wie die Schweizer UBI)

Vertailu CH — FI

Aspekt	Schweiz (Art. 4 RTVG)	Finnland (7 § Laki Yleisradio Oy:stä)
Sachgerechtigkeit	Gesetzlich	Nur selbstregulatorisch (YSO/JSN)
Meinungsvielfalt	Gesetzlich	Implizit ("monipuolisia tietoja, mielipiteitä")
Unparteilichkeit	Gesetzlich	Nur selbstregulatorisch (JSN)
Politische Balance	Abgeleitet	Nicht erwähnt
Unabhängige Beschwerdeinstanz	UBI (gesetzlich)	Keine (nur JSN, selbstregulatorisch)
Inhaltsaufsicht durch Regulator	BAKOM/UBI	Nein — TRAFICOM nur Wirtschaft
Redaktioneller Schutz	Via RTVG	6d § (neu 2025): Schutz vor Entlassung wegen redaktioneller Entscheide

LIITE 2: TIETEELLISET LÄHTEET

Kirjallisuus

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Arviointit ja jäsenyys SVFAB:ssa

SVFAB.ch:stä löydät yksityiskohtaisia arviointeja ja voit myös tilata analyysyjä mistä tahansa lähetyksestä (laskutetaan erikseen).

Työmme laadun varmistamiseksi olemme riippuvaisia jäsen- ja tukijamaksuista.

Yhteystiedot ja lisätietoja:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Pankkitiedot: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Saaja: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Seuraavat kirjat ovat saatavilla SVFAB:ltä

Tilaukset osoitteessa www.svfab.ch tai kontakt@svfab.ch

Epätasapainoinen uutisointi on vastaus Sveitsin puolittamisaloitteeseen: manipulointitekniikat selitetään yksityiskohtaisesti, henkilöstön valinnasta lähdevalintaan. Sen jälkeen selitetään 15 periaatetta: poisjättäminen, kehystäminen, ajallinen kehystäminen, syyllisyys yhdistämällä, emotionalisointi, kontekstin poistaminen ja paljon muuta, havainnollistettuna lukuisilla esimerkeillä. Lisäksi tulee näkyväksi, missä itse sovellamme näitä tekniikoita – mikä edistää paitsi tietoisuutta myös empatiaa. Valinnaisesti kirjan mukana tulee **pelikortit**. Saatavana myös **äänikirjana**.

Haastattelu ei ole keskustelu. Se on näyttämö – ja joku muu on kirjoittanut käsikirjoituksen. Tämän tietämättömät toimittavat materiaalia. Hyviä lainauksia, jotka leikataan väärin. Oikeita lausuntoja, jotka päätyvät väärään kontekstiin. Rehellisiä vastauksia, jotka kehystetään tunnustuksiksi. Tämä kirja ei ole mediakriittikkikirja. Se on työkalupakki – kaikille, joilla on mikrofoni edessään ja jotka haluavat tietää, mitä asialle voi tehdä. 7 lukua. 7 työkalua: Mitä haastattelu todella on. 7 yleisintä ansaa. Suvereniteetin kolme perusperiaatetta – ankkurointi, uudelleenkehystäminen, rajaaminen. Valmistautuminen tunnissa. Keho ja ääni. Mitä tehdä kun asiat menevät pieleen. Ja mikä merkitsee haastattelun jälkeen. Poliitikoille, aktivisteille, yrittäjille, ilmiantajille – kaikille, jotka ovat esillä ja haluavat ymmärtää, miten peli toimii. Jotta he lopettaisivat mukana pelaamisen – ja alkaisivat muokata sitä. A5-koossa. Suora. Valmisteluun, hakuteokseksi, jälkikäsitteilyyn ja vaikeuksien varalle

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Luulet näkeväsi maailman. Todellisuudessa näet kehyksen, jonka joku on asettanut ympärilleen. Kehystäminen on maailman vanhin ja elegantein manipulointitekniikka. Se ei muuta tosiasioita – se muuttaa sitä, mitä ajattelemme niistä. Mitä tunnemme. Mitä uskomme. Miten päätämme. Ja se toimii – koska me kaikki olemme mukana. Joka päivä. Tiedostamattamme. Sinäkin. Tämä kirja ei ole kuiva oppikirja. Se on työkirja – leikkisä, suora ja täynnä tosielämän esimerkkejä. Opit paitsi sen, miten muut kehystävät sinua, myös sen, miten sinä kehystät muita – ja miten voit käyttää tätä tekniikkaa tietoisesti ja oikeudenmukaisesti.

Sillä kehystämisen ymmärtävä näkee maailman selkeämmin. Kuulee uutiset toisin. Käy keskusteluja itsevarmemmin. Eikä anna enää niin helposti pakottaa itselleen kehystä, jonka joku muu on valinnut. Monilla harjoituksilla ja konkreettisilla esimerkeillä politiikasta, mediasta ja arjesta – ja silloin tällöin hymyillä.

Kehystämistä tyylillä. Koska kehys muuttaa kaiken.